

DocuMuseus

abril 2020

Llibres, revistes i documentació sobre museologia, museografia, col·leccions i patrimoni

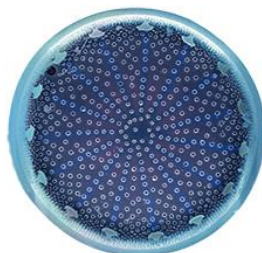
T

R

I

A

R

DocuMuseus· abril 2020

DocuMuseus és un butlletí d'informació sobre llibres, revistes i altres materials bibliogràfics sobre museologia, museografia, col·leccions i patrimoni.

En el butlletí d'aquest mes s'inclou una secció especial sobre Museus i Coronavirus.

Contacteu amb el **Centre de Documentació** (bibmuseuciences@bcn.cat) per sol·licitar préstec de llibres i obtenció de documents.

Índex

Especial: Museus i COVID-19	1
Aspectes generals. Museologia. Museus i col·leccions	3
Aspectes polítics, socials i culturals.....	5
Col·leccions: gestió i documentació.	5
Comunicació. Xarxes socials. Màrqueting.....	6
Conservació i restauració.....	6
Educació i activitats.....	8
Exposicions. Museografia	9
Públics i visites.....	10

Especial: Museus i COVID-19

[\[tornar a l'índex\]](#)

Generalitat de Catalunya. Servei de Museus i Protecció de Béns Mobles. “**Comunicat referent a la conservació preventiva per a temps de museus tancats**”. 4 p. 02.04.2020.

[Sol·licitar el document](#)

Institute of Conservation (ICON). **"Conservation and care of collections during the Coronavirus pandemic"**. 31.03.2020.

[Sol·licitar el document](#)

Associació de Museòlegs de Catalunya. **"En temps del coronavirus"**. 23 d'abril de 2020.

Recull d'informes, articles d'opinió, notícies i entrevistes sobre el coronavirus i els museus.

[Accedir a la pàgina web](#)

Institute of Museum and Library Services. **"Facing challenge with resilience: how museums are responding during COVID-19"**. April 1, 2020.

[Sol·licitar el document](#)

Stephens, Simon. **"Kindness and empathy are guiding principles: Q&A with Christine McLean"**. *Museums journal*, 20.04.2020.

La responsable de patrimoni al Renfrewshire Leisure escocès explica com estan gestionant la crisi.

[Sol·licitar el document](#)

Generalitat de Catalunya. Servei de Museus i Protecció de Béns Mobles. **"Llistat de mesures adoptades per fer front a la situació excepcional d'Estat d'Alarma"**. 5 p. 02.04.2020.

[Sol·licitar el document](#)

American Alliance of Museums. **"Managing collections care during pandemics"**. **"Other resources"**. [2020].

[Consultar la pàgina web 1](#)

[Consultar la pàgina web 2](#)

ICOM. **"Museums and COVID-19: 8 steps to support community resilience"**. April 29, 2020.

L'ICOM ha preparat una llista d'exemples i recursos d'informació, útils per donar suport als museus i a les seves comunitats durant aquest període.

[Sol·licitar el document](#)

Atkinson, Rebecca. **"Museums report huge income losses in Nemo survey"**. *Museums journal*, 14.04.2020.

L'enquesta de la Network of European Museum Organisations (NEMO) revela que els museus de tot el món han perdut fins el 80% dels seus ingressos, entre d'altres aspectes.

[Sol·licitar el document](#)

Network of European Museums Organisations (NEMO). **"NEMO publishes initial results of survey on the impact of the corona crisis on museums in Europe"**. 7/04/2020.

[Sol·licitar el document](#)

Rius, C. **"Present i futur dels museus després del coronavirus: un reportatge sobre l'impacte de la pandèmia en les institucions museístiques catalanes"**. *Núvol*, 5/04/2020.

[Sol·licitar el document](#)

American Alliance of Museums. **"Recomendaciones para el manejo de colecciones"**. [2020]

[Sol·licitar el document](#)

ICOM. **“Recomendaciones para la conservación de la colecciones en los museos”**. Abril 16, 2020.

Document que recull 6 recomanacions “generals”, 9 per als espais expositius, i 8 per als espais de treball intern.

[Sol·licitar el document](#)

UNESCO. **“Recommendation concerning the protection and promotion of museums and collections, their diversity and their role in society: adopted by the General Conference at its 38th Session: Paris, 17 November 2015”**. Paris: UNESCO, 2016. 58 p.

Es tracta de recomanacions publicades fa 4 anys, però el contingut de les quals encara és important.

[Sol·licitar el document](#)

Atkinson, Rebecca. **“What does the crisis mean for museum membership schemes?”**. *Museums journal*, 20.04.2020.

La revista de l'associació britànica informa d'accions d'alguns dels seus museus vers les persones que en són sòcies o membres fixes. Un exemple destacat és l'oferiment de continguts exclusius.

[Sol·licitar el document](#)

Aspectes generals. Museologia. Museus i col·leccions

[\[tornar a l'índex\]](#)

Grevtsova, I. **“25 anys de Museum Connections”**. *Blog del MNAC*, 26 de març de 2020.

Ressenya del congrés Museum Connections que es va celebrar a París al gener d'enguany, amb aquests 4 grans temes de futur: Comunitats, Immersió, “Retail” i Mediació. Inclou experiències immersives, dades obertes, realitat virtual i tecnologia.

[Sol·licitar el document](#)

De Miguel Álvarez, Laura; et al. **“El Museo Virtual ESIT como recurso para la enseñanza-aprendizaje en áreas de Diseño y Tecnología”**. *Imagen [N] visible, IV Congreso Internacional de Investigación en Artes Visuales ANIAV 2019*, 2019, p. 213-220.

[Sol·licitar el document](#)

Pérez Mateo, S. **“El territorio como elemento de identidad de una casa museo”**. *La Torre del Virrey: revista de estudios culturales*, N°. 26, 2019.

[Sol·licitar el document](#)

Delisau, J.; de Luxán Meléndez, S. **“La Casa de Colón y el proyecto de creación de un Museo de Bellas Artes en Gran Canaria [1913-1964]”**. *Anuario de estudios atlánticos*, 66 (2020).

[Sol·licitar el document](#)

Pérez Winter, C. **“Los procesos de patrimonialización en la re-actualización de la nación: la Comisión Nacional de Museos, Monumentos y Lugres Históricos en Argentina”**. *Revista de geografía Norte Grande*, 75 (mayo 2020).
[Sol·licitar el document](#)

Richardson, Jim. **“Long-Form Digital Content? Here are three museums doing it well”**. *Museumnext*, 28 Mar. 2020.
[Sol·licitar el document](#)

Sánchez Giménez, S. **“Prácticas cercanas a la Nueva Museología en un territorio especialmente despoblado, la Comarca del Maestrazgo (Teruel)”**. *Cuadernu: Difusión, investigación y conservación del patrimonio cultural*, Nº. 7, 2019.
[Sol·licitar el document](#)

Nº81 AVRIL 2020
repérages

“Repérages”

Nº 81 (Avril 2020)

Inclou revisions dels darrers números de revistes sobre museus i patrimoni, com ara *Museums journal*, *Museum management and curatorship*, *Studies in conservation*, *Culture et recherche*, *Éducation relative à l'environnement* i *Journal du CNRS*.

[Accedir al butlletí](#)

SPOKES #62 - April 2020

Connections

“Spokes”

#62 (April 2020)

Destaquem: “Misinformation: a strategic approach” i “Explainers and facilitators today”.

[Accedir a la revista](#)

“Voxpop: what should stay or go in ICOM’s proposed museum definition?”. *Museums journal*, 120:4 (Apr. 2020).

Cinc professionals del sector comparteixen la seva opinió sobre la definició de “museu” al S.XXI de l’ICOM.
[Sol·licitar el document](#)

Carlsson, Rebecca. **“Why we need museums now more than ever”**. *Museumnext*, 14 Mar. 2020.
[Sol·licitar el document](#)

Aspectes polítics, socials i culturals

[\[tornar a l'índex\]](#)

Hedges, E. "Actions for the future: determining sustainability efforts in practice in Arizona museums". *Museum management & curatorship*, 16 Apr. 2020.

[Sol·licitar el document](#)

EVALUATION OF THE ROLE OF IRAN NATIONAL MUSEUM IN THE CULTURAL TOURISM IN IRAN

Omid Salek Farokhi

For other e-collapsing agent documents:
 Press other e-collapse into documents:
 Use this url to cite or link to this publication:
<https://doi.org/10.1016/j.jmlm.2020.100000>

[illegible]

Farokhi, Omid Salek. **“Evaluation of the role of iran national museum in the cultural tourism in Iran”**. Universitat de Girona, 2019. Tesi doctoral, 375 p.

S'estudia el Museu Nacional d'Iran, especialitzat en arqueologia i història. Les dades analitzades mostren que el museu té efectes positius en el turisme cultural iranià, i en conseqüència canvia la percepció dels visitants estrangers al país. La metodologia podria ser emprada per analitzar la relació d'altres institucions patrimonials amb el turisme cultural d'una regió.

[Sol·licitar el document](#)

González, E.L.; et al. **“Introducción al análisis de la sustentabilidad del Museo de las Momias de Guanajuato”**. *Kalpana*, N°. 17, 2019, p. 83-100.

S'analitza la sostenibilitat del museu tenint en compte les dimensions cultural, econòmica, social i ambiental d'aquest museu, que és el tercer més visitat de Mèxic.

[Sol·licitar el document](#)

García Carrillo, L. **“Nuevas vías de aproximación hacia los colectivos: museo y arte comunitario”**. *I Congreso internacional de intervención psicosocial, arte social y arteterapia*, 2020, 9 p.

Extracte del resum: “en la llamada “nueva museología del siglo XX”, encontramos en instituciones museísticas, intentos de integración de los sectores sociales más desfavorecidos y desvinculados del museo, un interés creciente en ampliar sus perspectivas educativas, de ocio y participación, dotándolos de estrategias y vías de integración comunitaria”.

[Sol·licitar el document](#)

Col·leccions: gestió i documentació.

[tornar a l'índex]

Navarrete, T. “**Documentación en museos del futuro**”. *Más museos revista digital*, Vol. 2, núm. 1, enero-junio, 2020.

Sol·licitud del document

Comunicació. Xarxes socials. Màrqueting

[\[tornar a l'índex\]](#)

Anàlisi de la comunicació dels museus
de Barcelona

Maria Lluís i Alcázar

Lluís i Alcázar, M. **“Anàlisi de la comunicació dels museus de Barcelona”**. UPF, 2020. Treball de Fi de Grau, 87 p.

TFG que estudia la comunicació de 5 museus de BCN: Caixa Fòrum, MNAC, Museu Picasso, MACBA i CCCB. S'analitzen aspectes com la relació entre museu i visitant, les webs i l'ús de xarxes socials.

[Sol·licitar el document](#)

Tutoria: Xavier Ruiz i Colares
Treball de Fi de Grau, 3r trimestre, 2019
Facultat de Comunicació
Universitat Pompeu Fabra

Corona, L. **“Museology and communication within the virtual museum”**. *Utlakbilge*, 44 (2020/1): s. 26-31.

[Sol·licitar el document](#)

Li, Y. **“Museos y marketing: una controversia ante nuevas estrategias”**. *ESIC market economics and business journal*, 51:1 (ene.abr. 2020), p. 209-234.

[Sol·licitar el document](#)

Conservació i restauració

[\[tornar a l'índex\]](#)

Rojas, Y.T.; Yegres, F.; Araujo, J. **“Evaluación microbiológica de aire interior en tres Museos de la zona UNESCO N° 658 Coro, Venezuela Patrimonio Mundial de la Humanidad”**. *Ge-conservación / conservação*, 16 (2019), p. 34-44.

[Sol·licitar el document](#)

“International journal of heritage studies”

Vol. 26, Issue 5 (2020).

Destaquem: “Remembering genocide in the diaspora” i “Reproducing the discourse on industrial heritage in China”.

[Consultar el sumari](#)

“Studies in conservation”

Vol. 65, Issue 4 (May 2020)

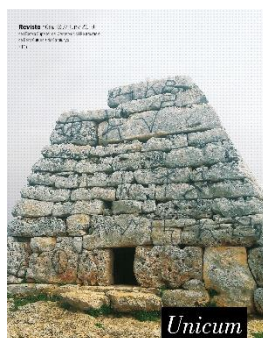
Destaquem: “Two of a kind: shining new light on bronze spiritelli attributed to Donatello” i “Overview of preventive conservation research work on seismic mitigation and subway vibration control in Chengdu Museum of China”.

[Consultar el sumari](#)

Brimblecombe, P. **“The composition of museum atmospheres”**. *Atmospheric environment. Part B. Urban atmosphere*, Vol. 24, Issue 1, 1990, p. 1-8.

Extracte del resum: “Indoor pollutants can damage cultural property stored in museums, art galleries, libraries and archives. The paper reviews the atmospheric substances of concern and their sources”.

[Sol·licitar el document](#)

“Unicum”

Núm. 18 (2019)

Destaquem “La implementació de projectes culturals en el patrimoni”, “Avaluació de l'eficàcia de la funció protectora del Paraloid® B72 en els tractaments de preparació paleontològica amb àcids dèbils”, i “Els primers materials fílmics: Fons Padró Vall, recuperació d'uns negatius de nitrat de cel·lulosa de principis del segle XX”.

[Consultar el sumari](#)

Educació i activitats

[\[tornar a l'índex\]](#)

Silva Moreno, M.C.A. **“Educar en el patrimonio a través de las aplicaciones móviles de museos”**. *Más museos revista digital*, Vol. 2, núm. 1, enero-junio, 2020.

[Sol·licitar el document](#)

El museo como escenario educativo para contribuir al desarrollo del pensamiento
histórico en niños y niñas de 5 a 7 años

Yessika Natalia Giraldo García

José Luis Alicia Montaña Zapata

Universidad Pedagógica Nacional
Licenciatura en Educación Infantil
Facultad de Educación
Bogotá
2019

Giraldo García, Y.N.; Montaña Zapata, J.A. **“El museo como escenario educativo para contribuir al desarrollo del pensamiento histórico en niños y niñas de 5 a 7 años”**. Bogotá: Universidad Pedagógica Nacional, 2019. Treball de fi de grau, 146 p.

Extracte del resum: “Este documento es una propuesta pedagógica que pretende mediante dos temas, vida cotidiana y arquitectura del siglo XIX y la visita al Museo de la Independencia Casa del Florero, acercar a los niños y niñas de 5 a 7 años a la historia.”

[Sol·licitar el document](#)

MADRES GESTANTES Y NIÑOS MENORES DE TRES AÑOS EN EL MUSEO NACIONAL DE COLOMBIA Y EN EL MUSEO BOTERO:
EXPERIENCIAS PEDAGÓGICAS

LAFRA-RODRIGUEZ MEJIA RUEDA
ANGELICA ANDREA GARCIA ACERO
LINA VIRENNA ARIAS SILVA
JULIETH ANDREA GONZALEZ HERNANDEZ

UNIVERSIDAD PEDAGÓGICA NACIONAL
FACULTAD DE EDUCACIÓN
DEPARTAMENTO DE PSICOLOGÍA
LICENCIATURA EN EDUCACIÓN INFANTIL
BOGOTÁ, D.C., 2019

Mejía Rueda, L.J.; et al. **“Madres gestantes y niños menores de tres años en el Museo Nacional de Colombia y en el Museo Botero: experiencias pedagógicas”**. Bogotá: Universidad Pedagógica Nacional, 2019. Treball de fi de grau, 289 p.

[Sol·licitar el document](#)

Roitman, D. **“El museo como instrumento educativo hacia la diversidad: la experiencia del Museo Judío de Chile”**. *Cuadernos judaicos*, Nº. 36, 2019, p. 135-152.

[Sol·licitar el document](#)

Lucas, L.; Trabajo, M.; Borghi, B. **“El museo como laboratorio escolar: análisis de buenas prácticas”**. *Arte, individuo y sociedad*, 32(2), 2020, p. 299-317.

S'estudia el Museo internazionale e biblioteca della musica di Bologna com a cas de bones pràctiques educatives, i en concret la interacció escola-museu a través d'activitats didàctiques.

[Sol·licitar el document](#)

Govind, M.; Relkin, E.; Umaschi, M. **“Engaging children and parents to code together using the ScratchJr App”**. *Visitors studies*, 30 Mar. 2020.

[Sol·licitar el document](#)

Las actitudes científicas de niñas y niños: posibilidades para su adquisición y fortalecimiento a través de un museo de ciencias.

Karen Melissa Fernández Gómez
Leidy Tatiana Tamayo Acosta

UNIVERSIDAD PEDAGÓGICA NACIONAL
FACULTAD DE EDUCACIÓN
DEPARTAMENTO DE PSICOLOGÍA
LICENCIATURA EN EDUCACIÓN INFANTIL
BOGOTÁ D.C., COLOMBIA
2019

Fernández Gómez, K.M.; Tamayo Acosta, L.T. **“Las actitudes científicas de niñas y niños: posibilidades para su adquisición y fortalecimiento a través de un museo de ciencias”**. Bogotá: Universidad Pedagógica Nacional, 2019. Treball de fi de grau, 146 p.

Extacte del resum: “La realización tuvo lugar en el escenario de práctica del Planetario de Bogotá, en el Museo del espacio. El propósito de esta investigación fue analizar las posibilidades para el enriquecimiento de la propuesta museográfica de la sala 4 “Mirar con la Mente” del Museo del Espacio, para que niñas y niños adquieran y/o potencien sus actitudes científicas”.

[Sol·licitar el document](#)

İşlek, D.; Danju, I. **“The effect of museum education practices carried out on virtual teaching environments on prospective teachers' views”**. *Revista de cercetare și intervenție socială*, Vol. 67, 2019, p. 114-135.

[Sol·licitar el document](#)

Jardón Giner, P.; Soler Mayor, B. **“Una mirada de género al Museu de Prehistòria para la formación del profesorado de primaria”**. *Quin professorat, quina ciutadania, quin futur? Els reptes de l'ensenyament de les ciències socials, la geografia i la història*, 2019, p. 385-392.

[Sol·licitar el document](#)

Exposicions. Museografia

[\[tornar a l'índex\]](#)

“Are permanent exhibitions a thing of the past?: Jan Freedman and Jon Sutton debate the merits of long-lasting displays in a rapidly changing world”. *Museums journal*, 20.04.2020.

[Sol·licitar el document](#)

Gil Muñoz de la Nava, N.; et al. **“Del diseño gráfico a la comunicación en el espacio expositivo: una aproximación virtual”**. *Eikón Imago*, 8:1 (2019), p. 185-197.

[Sol·licitar el document](#)

Gándara Vázquez, M. **“¿Existe realmente una museografía interactiva?”**. *Más museos revista digital*, Vol.2, núm. 1, enero-junio, 2020.

[Sol·licitar el document](#)

Tojeiro Pérez, L. **“Música en el museo: proyecto didáctico de sonorización del museo de zoología”**. *Experiencias pedagógicas e innovación educativa: aportaciones desde la praxis docente e investigadora*, 2018, p. 3302-3314.

[Sol·licitar el document](#)

Públics i visites

[\[tornar a l'índex\]](#)

Garbutt, M.; et al. **“The embodied gaze: exploring applications for mobile eye tracking in the Art Museum”**. *Visitor studies*, 22 Apr. 2020.

[Sol·licitar el document](#)

Evia, J.R.; Peterman, K. **“Understanding engagement with science festivals: who are the engaged?”**. *Visitor studies*, 13 Apr. 2020

[Sol·licitar el document](#)

Nat-Museu de Ciències Naturals de Barcelona

Centre de Documentació

<https://museuciences.cat/area-cientifica/centre-de-documentacio/presentacio/>

Biblioteca i Arxiu

Laboratori de Natura, Pg. Picasso, s/n, 08003 Barcelona

bibmuseuciences@bcn.cat

Mediateca

Pl. Leonardo da Vinci, 4-5, parc del Fòrum, 08019 Barcelona

mediatecanat@bcn.cat

[Twitter](#)

El Consorci del Museu de Ciències Naturals de Barcelona tracta les vostres dades personals en qualitat de responsable del tractament amb la finalitat d'enviar-vos el butlletí DocuMuseus. La legitimació del tractament és en base al vostre consentiment que podeu revocar en qualsevol moment. Les dades no es comunicaran a terceres persones. Poden exercir els drets d'accés, rectificació, supressió, oposició al tractament i sol·licitud de la limitació adreçant-vos a pl. Leonardo da Vinci, 4-5, 08019 Barcelona, o bé, a l'adreça electrònica museuciences@bcn.cat. Poden consultar informació addicional i detallada sobre protecció de dades en [aquest enllaç](#).

[Modifica les teves dades](#) | [Dóna't de baixa](#)